

TEBLİGAT KANUNU HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE TEBLİGAT ÇIKARMAYA YETKİLİ MERCİLER

Araş. Gör. Fatih Tahiroğlu*

I. GENEL OLARAK

Tebliğat Kanunu'na uygun tebliğ yapmakla yükümlü mercileri belirlerken bakacağımız ilk düzenleme 7201 sayılı Tebliğat Kanunu m.1'dir. Bir tebliğ işleminin, 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine tâbi olabilmesi için o tebliği çıkaran merciin Tebliğat Kanunu m.1'de sayılanlar arasında yer alması veya o tebliğ işleminin Tebliğat Kanunu hükümlerine göre yapılacağına dair özel kanunda bir düzenleme olması gerekir¹.

Tebliğat Kanunu hükümlerine göre tebliğat çıkarmaya yetkili mercilerin hangileri olduğu 6099 sayılı Kanun'la değişik Tebliğat Kanunu m.1'de (Teb. Yön. m.2) sınırlı sayıda sayılmıştır². Bu merciler:

- Kazai Merciler,
- 10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli;
 - (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri
 - (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler,
 - (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar,
 - (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları,
- İl Özel İdareleri
- Belediyeler
- Köy Hükmi Şahsiyetleri
- Barolar
- Noterler

Tebliğat Kanunu m.1'de, 11.01.2011 tarihinde kabul edilen 6099 Sayılı "Tebliğat Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"³ ile değişiklik yapılmıştır. Değişiklikten önce m.1'de tebliğatı çıkaracak merciler; kazai merciler, genel ve katma bütçeli daireler, belediyeler, köy hükmi şahsiyetleri, barolar ve noterler olarak öngörülmüştü. Madde gerekçesinde, Tebliğat Kanunu'nda yapılan bu değişiklikle tebliğatı çıkaracak bu mercilerin genişletilmesinin amaçlanmadığı, söz konusu değişiklikle varılmak istenen amacın 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda kabul edilen yeni terminolojiye uyum sağlamak olduğu belirtilmektedir.

5018 sayılı Kanun'da yer alan cetvellerde değişiklik oldukça Tebliğat Kanunu m.1 uyarınca tebliğat yapabilecek kurumlar değişkenlik gösterecektir. Ancak Tebliğat Kanunu m.1'de yer alan tahdidilik ilkesi, 6099 sayılı Kanun

* İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Anabilim Dalı.

¹ Timuçin Muşul, Tebliğat Hukuku, 6.Baskı., Ankara, Adalet Yayınevi, 2016. s.32.

² Muşul, a.g.e., s.30.

³ R.G., 19.01.2011, S.27820.

değişikliğinden sonra da korunmuş olup 5018 sayılı Kanun'daki cetvellerde yer alan kurumlar değişse bile ilke geçerli olmaya devam edecektir⁴.

Ancak tebligat yapacak mercilerin tahdidiliğinden sadece Tebligat Kanunu m.1'deki düzenleme bağlamında bahsedilebilir. Zira Tebligat Kanunu m.1'de sayılan mercilerin dışında kendi özel düzenlemelerinde Tebligat Kanunu çerçevesinde yetkili kılınan merciler de tebligat çıkarmaya yetkilidir⁵. Ayrıca bir tebliğ işlemine, Tebligat Kanunu hükümlerinin uygulanacağına dair özel kanunda açık bir hüküm bulunması halinde de o tebliğ işlemi yapan merci, Tebligat Kanunu'na göre tebliğ yapmak zorundadır⁶.

Dolayısıyla Tebligat Kanunu'na uyararak tebligat yapması gereken mercileri iki başlık altında inceleyebiliriz. Birincisi Tebligat Kanunu m.1'de ve onun atıf yaptığı 5018 sayılı Kanun'da sayılan merciler, ikincisi ise özel düzenlemelerle Tebligat Kanunu çerçevesinde tebligat yapması öngörülen mercilerdir.

II. TEBLİGAT KANUNU M.1'DE SAYILAN MERCİLER

A. Kazai Merciler

Bu kavramın içine, hem ilk derece yargı organları, hem de üst derece yargı organları girmektedir. Bu çerçevede yargı organlarını; tüm genel ve özel mahkemeler, tüm yüksek mahkemeler, Yüksek Seçim Kurulu, il ve ilçe seçim kurulları ile HSYK olarak belirtmek mümkündür⁷. Ancak bu yargı organlarının bir kısmı (AYM, Yargıtay, Danıştay gibi), Tebligat Kanunu m.1'in atıf yaptığı 5018 sayılı Kamu Maliye Yönetimi ve Kontrol Kanunu'ndaki (I) Sayılı Cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasında zaten yer almaktadır⁸.

Cebri icra organlarının faaliyetlerinin fonksiyonel açıdan tartışılmasını bir yana bırakacak olursak, cebri icra organlarının geniş anlamda yargı mercilerinin içine dâhil olduğu belirtilmektedir⁹. Dolayısıyla Tebligat Kanunu m.35, icra tebliğlerinde de uygulanacaktır.

⁴ Recep Akcan/ İbrahim Ercan, Tebligat Kanunu Değişiklikleri, Hukuk Biliminin Güncel Sorunları, III. Uluslararası Kongre Bildiri Kitabı, C. 2 (Özel Hukuk), 4- 6 Mayıs 2012, Samsun/ Türkiye, s. 86; İbrahim Özbay, 6099 Sayılı Kanun Ve Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik Çerçevesinde Tebligat Hukukundaki Son Değişiklikler, EÜHFDC, C. XVI, S. 1-2 (2012), s.120.

⁵ Emel Hanağası/ Muhammet Özkes, Yargı Örgütü ve Tebligat Hukuku (Ed. Doğan Gökbel), Anadolu Üniversitesi, 1. Baskı, Eskişehir, 2012, s. 91; Özbay, a.g.m., s.119.

⁶ Muşul, a.g.e., s.32.

⁷ Ejder Yılmaz/ Tacar Çağlar, Tebligat Hukuku, 6. bs., Yetkin Yayınları, Ankara, 2013, s.54; Özbay, a.g.m., s.119.

⁸ Özbay, a.g.m., s.119.

⁹ Hakan Pekcanitez/Oğuz Atalay/Muhammet Özkes/Meral Sungurtekin Özkan, İcra ve İflas Hukuku, 11. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013, s.102; Yılmaz, Çağlar, Tebligat, s. 54, 637;Ejder Yılmaz, Noterlik Hukuku Sempozyumu III-IV-V, Noter ve Tebligat, NÖTEV- (Noterlik Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara, 1999, s.104; Talih Uyar, İcra Tebliğleri (İİK. 21), Ankara Barosu Dergisi, 2013/4, s.167; Talih Uyar, "Tebligat Kanununun Uygulamada Tereddüt Konusu Olan Bir Hükmü", Adalet Dergisi, 1971/2, s. 110 vd.; Seyithan Deliduman, Tebligat Hukuku Bilgisi, Ankara, Yetkin Yayınları, 2014, s. 108; Recep Akcan, "İcra İşlerinde Tebligat", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1999/1-2, s. 72.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'ndan önce tahkimde Tebliğat Kanunu hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağı tartışmalıydı¹⁰. Ancak HMK m.438'e göre artık taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça tebliğat, 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre yapılacaktır. Kanunun lafzına göre bu konuda karar verme yetkisinin yalnızca taraflara ait olduğu ve hakem heyetinin kendiliğinden bu konuda karar veremeyeceği belirtilmektedir¹¹.

Hukukumuzda yakın tarihte kabul edilerek yürürlüğe giren Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nda¹² ise tebliğata ilişkin herhangi bir hüküm yer almamaktadır. Dolayısıyla arabuluculukta Tebliğat Kanunu'na göre tebliğat yapılması gerekmemektedir. Ancak arabuluculuğa başvuran taraflar, tebliğlerin Tebliğat Kanunu hükümlerine göre yapılmasını kararlaştırabilirler.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun¹³ m.70/2'e göre Tüketici Hakem Heyeti kararları da 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre taraflara tebliğ edilir. 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da bu konuda açık bir hüküm bulunmamaktadır.

Burada değinilmesi gereken bir husus tüketici sorunları hakem heyetinin, kazai merci olup olmadığıdır. Zira eğer tüketici sorunları hakem heyetinin kazai merci olduğu kabul edilirse, bu mercilerin Teb. K. m.35'e göre tebliğat yapabilmeleri mümkün olacaktır. Tüketici sorunları hakem heyetlerinin hukuki niteliği tartışmalıdır. Bu konuda Anayasa Mahkemesi, kendisine tüketici sorunları hakem heyeti tarafından yapılan Anayasa'ya aykırılık sebebiyle iptal başvurusunu, tüketici sorunları hakem heyetinin mahkeme vasfını haiz olmadığı gerekçesiyle reddetmiştir¹⁴. Danıştay da Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin tüketici sorunları hakem heyetlerinde avukatlık ücretine hükmedilebilmesine ilişkin hükmünün yürütmesini durdurduğu yakın tarihli bir kararında, tüketici hakem heyetlerinin, yargı işlevi yerine getiren bir kurul olarak düzenlenmediklerini belirtmiştir¹⁵. Ancak kanaatimizce tüketici sorunları hakem heyetinin önüne gelen uyuşmazlıklarda yaptığı faaliyet, maddi anlamda bir yargılama faaliyetidir¹⁶. Dolayısıyla tüketici sorunları hakem heyeti de bir yargı merci olarak kabul edilmeli ve Teb. K. m.35'e göre tebliğat yapabilmeleri mümkün olmalıdır.

¹⁰ Hakemlerin çıkaracakları tebliğatlara 7201 sayılı Tebliğat Kanunu'nun uygulanmayacağı yönünde bkz. Yılmaz/ Çağlar, Tebliğat Hukuku, 5. bs., Ankara, Yetkin Yayınları, 2007, s.66; Ahmet Uğur Turan, Tebliğat Hukuku-Tebliğat Suçları ve İlgili Mevzuat, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2006, s.22; Ahmet Cemal Ruhi, Tebliğat Hukuku, 4. bs., Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2006, s.32. Aksi yönde "Hakem, kendisine açılan davanın hâkimi durumundadır. Bu nedenle, hakem marifetiyle görüşülecek davanın Usulün 523 üncü maddesi yoluyla 179 ve Tebliğat Kanunu'nun 8 ve 9 uncu maddelerinde yazılı kayıtları taşınması ve karşı tarafa dava dilekçesinin tebliği şarttır." 15.HD, 15.11.1979, 2212/2308, Muşul, a.g.e., s.39, dn.32)

¹¹ Yılmaz, Çağlar, Tebliğat, s.53.

¹² R.G., 22.06.2012, S.28331.

¹³ R.G., 28/11/2013, S.28835.

¹⁴ R.G., 27.12.2007, S.26739.

¹⁵ Danıştay 8. Dairesi, 04.07.2014, E.2014/1419, (Kazancı İçtihat Bilgi Bankası).

¹⁶ İbrahim Ermenek, Yargı Kararları Işığında Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri ve Bu Alanda Ortaya Çıkan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri, GÜHFD, C. XVII, Y.2013, Sa. 1-2, s.588, detaylı bilgi için bkz. s.571 vd..

B. 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Ve Kontrol Kanununa Eklî (I) Sayılı Cetvelde Yer Alan Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri

Bu cetvelde sayılan Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri; TBMM, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, AYM, Yargıtay, Danıştay, HSYK, Sayıştay, tüm Bakanlıklar, MGK Genel Sekreterliği, MİT Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Diyanet İşleri Başkanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, Devlet Personel Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'dür.

C. 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa Eklî (II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler

Bu cetvelde Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM) ve üniversiteler yer almaktadır. Bu cetvelde sayılan üniversiteler devlet üniversiteleridir.

Yine bu cetvelde sayılan diğer özel bütçeli idareler ise şunlardır: Savunma Sanayi Müsteşarlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi, Türkiye Adalet Akademisi, Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, Karayolları Genel Müdürlüğü, Spor Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Türk Akreditasyon Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü, Türk Patent Enstitüsü, Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Kamu Denetçiliği Kurumu, Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu, Mesleki Yeterlilik Kurumu, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Türkiye Yazma Eserler Başkanlığı, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Doğu Karadeniz Projesi Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Su Enstitüsü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Türkiye İnsan Hakları Kurumu ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığıdır.

D. 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa Eklî (III) Sayılı Cetvelde Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

Bu cetvelde yer alan kurumlar; Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Rekabet Kurumu, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu ile Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'dur

E. 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa Ekli (IV) Sayılı Cetvelde Yer Alan Sosyal Güvenlik Kurumları

(IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları Sosyal Güvenlik Kurumu ile Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü'dür.

F. Diğer Kişi ve Kuruluşlar

Yargı organları ve Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa Ekli I, II, III ve IV Sayılı Cetvel 'de yer alan idare ve kurumlar dışında il özel idareleri, belediyeler, köy tüzel kişilikleri, barolar ve noterler¹⁷ de 7201 sayılı Tebliğat Kanunu m. 1'e göre tebliğat çıkartmaya yetkilidir.

Noterlik Kanunu m.190'a göre de Türkiye Noterler Birliği ve odaların tebliğatı, Tebliğat Kanunu hükümleri uyarınca yapılır.

Noterlerin tebliğat işlerini yürütürken Tebliğat Kanunu'na uymak zorunda olduğuna ilişkin bir diğer düzenleme 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nda yer almaktadır. Noterlik Kanunu m.70'e göre tebliği istenen her nevi kâğıt, Tebliğat Kanunu hükümlerine göre muhatabına tebliğ olunur. Kazai merci niteliğinde olmadığından noterler, kazai tebliğata ilişkin hükümlerden olan Tebliğat Kanunu m.35'e göre tebliğat yapamazlar¹⁸.

Noterlerin, memur (çalışanları) vasıtasıyla tebliğat yaptırıp yaptıramayacakları konusunda birtakım tereddütler bulunmaktadır. Doktrinde, noterlerin PTT vasıtasıyla tebliğat yapabilecekleri gibi memur eliyle de tebliğat yapabileceği belirtilmektedir¹⁹. Zira Noterlik Kanunu (m.70) açıkça, noterlerce yapılacak tebliğatın, Tebliğat kanunu hükümlerine tabi olduğunu düzenlemekte, Tebliğat Kanunu da tebliğatın PTT veya memur eliyle tebliğat yapılabileceğini kabul etmektedir²⁰. Noterin memur eliyle tebliğat yapmasını engelleyen herhangi bir hukuki engel bulunmaktadır; ancak noterin memur eliyle tebliğat yapmasının söz konusu olup olamayacağı pratik hayatın gereklerine göre kendi iş durumuna göre noter tarafından takdir edilebilecek bir husustur²¹.

¹⁷ "...1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 16. ve ana sözleşmenin 14/2. maddeleri uyarınca, ihraç kararlarının onaylı örneği, ihraç edilen ortağa tebliğ edilmek üzere on gün içinde notere tevdi edilir. İhraç kararının tebliğ edildiği tarihte yürürlükte olan 7201 sayılı Tebliğat Kanunu'nun 1. maddesinde, noterler tarafından yapılacak tebliğatın, bu Kanun hükümleri uyarınca posta idaresi vasıtasıyla yapılacağı öngörülmüştür. Her ne kadar 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 27.maddesinde ihtarnamenin elden ya da taahhütlü mektup ile ortağa ulaştırılması öngörülmüş ise de, anılan düzenleme yurt içinde ikamet eden ortaklara yönelik bir düzenleme olup, yurt dışında oturan Türk vatandaşlarına yapılacak tebliğatlar anılan Kanunu'nun 25. ve ihraç kararının tebliği tarihinde yürürlükte bulunan ilgili Tüzük'ün 36,37,38,39,40 ve 41.maddeleri hükümlerine göre belirlenen yöntem ile yapılması gerekmekte olup, davalıya anılan usule uygun şekilde ihraç kararının tebliğe çıkarılmadığı ve tebliğ edilmediği anlaşıldığından ihraç kararının kesinleştiğinden söz edilemez..." 23.HD, 20.3.2013, E.2013/942, K.2013/1713 (Kazancı İçtihat Bilgi Bankası)

¹⁸ Muşul, a.g.e., s.39; "7201 sayılı yasanın 34. maddesi gereğince, Noterler; adli-idari ve askeri kaza mercii niteliğini taşımadığından aynı kanun, 35. maddesine göre tebliğat yapamaz iseler de..." 12.HD, 2.5.2005, E.2005/6249, K.2005/9371 (Timuçin Muşul, Gerekeçeli-Notlu-İçtihatlı İcra ve İflas Kanunu ve İlgili Mevzuat, 8. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011, s.231.)

¹⁹ Yılmaz/Çağlar, Tebliğat, s.89, Yılmaz, a.g.m., s.114.

²⁰ Yılmaz/Çağlar, Tebliğat, s.89, Yılmaz, a.g.m., s.114.

²¹ Yılmaz/Çağlar, Tebliğat, s.91, Yılmaz, a.g.m., s.116.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu m.150'ye göre Baro Disiplin Kurulu, tanıkları ve bilirkişileri duruşmaya Tebligat Kanunu hükümlerine göre çağıracaktır.

5362 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nun 1. maddesine göre kurulmuş olan derneklerin çıkartacakları tebligatlar ise 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun kapsamına girmez.

III. ÖZEL DÜZENLEMELERLE TEBLİGAT KANUNU ÇERÇEVESİNDE YETKİLİ KILINAN MERCİLER

Bu başlık altında ele alacağımız merciler Tebligat Kanunu m.1'de yer almayan ancak özel düzenlemeler gereği Tebligat Kanunu çerçevesinde tebligat yapması gereken mercilerdir. Bu mercilere birkaç örnek verebiliriz.

Öncelikle belirtmek gerekir ki icra-iflas daireleri geniş anlamda kazai merciler içinde kabul edilse de Tebligat Kanunu m.1'de sayılan merciler arasında açıkça yer almamaktadır. Buna rağmen icra tebliğlerinin Tebligat Kanunu hükümleri uyarınca yapılacağı İcra ve İflas Kanunu'nda (m21/1 ve m.57/1) açıkça belirtildiğinden İcra ve İflas Daireleri tarafından yapılacak tebligatların Tebligat Kanunu hükümlerine tabi olduğu noktasında tereddüt etmemek gerekir.

5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli Ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun²², bahis oyunlarının Spor Toto Teşkilat Başkanlığına²³ özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılmasına ilişkin esasları düzenlemektedir. Söz konusu Kanunun 27. maddesinin 1. fıkrası, bu Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde yapılacak tebligat hakkında 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerinin uygulanacağını düzenlemektedir. Dolayısıyla Tebligat Kanunu m.1'de ve atf yapılan 5018 sayılı Kanun'da yer almayan Spor Toto Teşkilatı da 5738 sayılı Kanun'da hüküm bulunmayan hâllerde Tebligat Kanunu'nu çerçevesinde tebligat yapmak zorundadır.

Yine 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu²⁴ m.45'e göre bu Kanun uyarınca kart hamiline ve kefillerine yapılacak ihtarlar 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, sözleşmedeki veya başvuru formundaki adresine, kart hamilinin bu adresini değiştirdiğini bildirmiş olması halinde ise bildirilen son adresine yapılır. Görüldüğü üzere kart hamiline veya kefile 5464 sayılı Kanun uyarınca ihtar çekmek isteyen bankalar, Tebligat Kanunu hükümlerine uymak durumundadırlar. Bankalar açısından bir başka düzenleme 5941 sayılı Çek Kanunu'nda²⁵ yer almaktadır. Buna göre, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararı ile ilgili olarak, herhangi bir adres değişikliği bildiriminde bulunulmadığı sürece ilgilinin çek hesabı açtırırken bildirdiği adrese 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanununun 35 inci maddesine göre derhal tebligat çıkarılır. Adresin bankaya yanlış bildirilmesi veya fiilen terkedilmiş olması hâlinde de, tebligat yapılmış sayılır (Çek Kanunu m.5).

²² R.G., 27/2/2008, S.26800

²³ Spor Toto Teşkilat Başkanlığı, yurtiçinde ve yurtdışında spor müsabakaları üzerine sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunlarını oynatmak üzere kurulmuş, Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliği haiz bir kurumdur. (7258 sayılı Futbol Ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis Ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun m.1)

²⁴ R.G., 01.03.2006, S.26095.

²⁵ R.G., 20.12.2009, S.27438.

Sendikalar açısından da Tebliğat Kanunu'na uyma yükümlüğünün söz konusu olduğu haller mevcuttur. Örneğin, 6356 sayılı Sendikalar Ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu²⁶ m.80/3'te bu Kanunda aksi öngörülmedikçe, bu Kanunun uygulanmasına ilişkin tebliğatların 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümlerine göre yapılacağı düzenlemiştir. Buna göre sendika ve Konfederasyon gibi kurumlar da, kanunda aksi öngörülmedikçe Tebliğat Kanunu'na göre tebliğat yapacaklardır. Örneğin, 6356 sayılı Kanun m.17'de, haklı bir neden gösterilmeden üyelik başvurusu kabul edilmeyenlerin, bu kararın kendilerine tebliğinden itibaren otuz gün içinde dava açabileceği düzenlenmiştir. Dolayısıyla m.80/3'teki hüküm gereği, üyelik başvurusunu kabul etmeyen sendika, bu kararını Tebliğat Kanunu'na göre ilgisine tebliğ edecektir.

SONUÇ

Tebliğat Kanunu'nu çerçevesinde tebliğat yapacak kurumları belirlerken ilk bakacağımız kaynak Tebliğat Kanunu m.1 ve onun atıf yaptığı 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur.

Ancak bu kurumların dışında da Tebliğat Kanunu'na göre tebliğat yapacak kurumlar mevcuttur. Bunlar kendi özel düzenlemelerinde açık hüküm olan kurumlar olabilir. Bu kurumlar, Tebliğat Kanunu m.1'de sayılmadığı ve aynı zamanda 5018 sayılı Kanun'da da yer almadığı halde kendi özel düzenlemelerinde yer alan açık hüküm dolayısıyla Tebliğat Kanunu'na uyarak tebliğat yapmak durumundadırlar.

O halde her ne kadar Tebliğat Kanunu m.1'de kurumlar tahdidi olarak sayılmış olsa da genel olarak Tebliğat Kanunu'na riayet ederek tebliğat yapacak kurumların tahdidiliğinden bahsedilemeyecektir. Bir kurum, Tebliğat Kanunu m.1'de yer almıyorsa bu durumda, o kurumu kuran kurumun kendi özel düzenlemelerine veya o kurumun yapacağı tebliğ işlemini düzenleyen hükümlere bakmak gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Akcan, Recep "İcra İşlerinde Tebliğat", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1999/1-2, C.7, s.63-95.

Akcan, Recep/ Ercan, İbrahim: Tebliğat Kanunu Değişiklikleri, Hukuk Biliminin Güncel Sorunları, III. Uluslararası Kongre Bildiri Kitabı, C. 2 (Özel Hukuk), 4- 6 Mayıs 2012, Samsun/ Türkiye.

Deliduman, Seyithan: Tebliğat Hukuku Bilgisi, Ankara, Yetkin Yayınları, 2014

Ermenek, İbrahim: "Yargı Kararları Işığında Tüketici Sorunları Hakem Heyetleri ve Bu Alanda Ortaya Çıkan Sorunlara İlişkin Çözüm Önerileri", GÜHFD, C. XVII, Y.2013, Sa. 1-2.

Hanağası, Emel/ Özekes, Muhammet, Yargı Örgütü ve Tebliğat Hukuku (Ed. Doğan Gökbel), Anadolu Üniversitesi, 1. Baskı, Eskişehir, 2012

Muşul, Timuçin: Tebliğat Hukuku, 6. bs., Ankara, Adalet Yayınevi, 2016.

Muşul, Timuçin: İcra ve İflas Hukuku, C. I, 6. bs., Ankara, Adalet Yayınevi, 2013.

²⁶ R.G., 07.11.2012, S.28460

Muşul, Timuçin Gerekçeli-Notlu-İçtihatlı İcra ve İflas Kanunu ve İlgili Mevzuat, 8. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara, 2011

Özbay, İbrahim: 6099 Sayılı Kanun Ve Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik Çerçevesinde Tebligat Hukukundaki Son Değişiklikler, EÜHFD, C. XVI, S. 1-2 (2012), s.115-157.

Pekcanitez, Hakan/Atalay, Oğuz/Özekes,

Muhammet/Sungurtekin Özkan, Meral: İcra ve İflas Hukuku, 11. Bası, Yetkin Yayınları, Ankara, 2013

Ruhi, Ahmet Cemal: Tebligat Hukuku, 4. bs., Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2006.

Turan, Ahmet Uğur: Tebligat Hukuku-Tebligat Suçları ve İlgili Mevzuat, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2006.

Uyar, Talih: İcra Tebliğleri (İİK. 21), Ankara Barosu Dergisi, 2013/4.

Uyar, Talih: "Tebligat Kanununun Uygulamada Tereddüt Konusu Olan Bir Hükmü", Adalet Dergisi, 1971/2, 110-116.

Yılmaz, Ejder, Çağlar, Tacar: Tebligat Hukuku, 5. bs., Ankara, Yetkin Yayınları, 2007.

Yılmaz, Ejder, Çağlar, Tacar: Tebligat Hukuku, 6. bs., Ankara, Yetkin Yayınları, 2013 [Tebligat]

Yılmaz, Ejder: Kamulaştırma Kanunundaki Tebligat Hükümleri ve Tebligat Kanununun Genellik Niteliği, AÜHFD, 1982-87/1-4, C.39, s.79-102.